Fundacja „Drabina Rozwoju”
ul. Chmielna 2 lok.31, 00-020 Warszawa
www.drabina.org
Adres do korespondencji:
ul. Ratuszowa 11, 03-450 Warszawa

Tytuł lekcji: Fryderyk Chopin - Czarodziej, który malował nastroje fortepianem.
Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji: Uczeń będzie wiedział:

- Kim był Fryderyk Chopin i dlaczego jest dumą Polski.
- Gdzie urodził się Fryderyk Chopin (Żelazowa Wola).
- Na jakim instrumencie grał (fortepian).
- Jakie utwory ludowe inspirowały Chopina (mazurki).
- Jakie utwory uroczyste komponował (polonezy).
- Dlaczego serce Chopina znajduje się w Warszawie.

Co się zmieni po lekcji:

- Uczeń będzie potrafił rozpoznać i nazwać różne nastroje w muzyce (radość, smutek, duma).
- Uczeń będzie potrafił wyjaśnić, jak muzyka ludowa może inspirować kompozytorów.
- Uczeń rozwinie umiejętność aktywnego słuchania muzyki.
- Wzrośnie świadomość ucznia na temat polskiego dziedzictwa kulturowego.

Metody i techniki nauczania:

- Oglądowa: pokaz animacji, ilustracje, praca z mapą.
- Słowna: rozmowa kierowana, pogadanka, burza mózgów.
- Praktyczna: praca z kartą pracy, ekspresja plastyczna.
- Aktywizująca: zabawa ruchowa (improwizacja taneczna), drama.

Uzupełniające środki dydaktyczne:

- Projektor i ekran do wyświetlania animacji.
- Karty pracy (załączniki 1-3).
- Odtwarzacz muzyki.
- Nagrania utworów Fryderyka Chopina (np. fragment Mazurka F-dur op. 68 nr 3, fragment Poloneza A-dur op. 40 nr 1).
- Mapa Europy.
- Kredki, kartki A4.

Projekt: **„Odkrywcza klasa - świat w zasięgu ręki”** - interaktywne pomoce dydaktyczne oraz materiały o charakterze edukacyjnym dla klas 1-3 w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych oraz astronomii i astronautyki
realizowany przez Fundację „Drabina Rozwoju”
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji w ramach programu pn. „Odkrywcy”
Minister Edukacji

Fundacja „Drabina Rozwoju”
ul. Chmielna 2 lok.31, 00-020 Warszawa
www.drabina.org
Adres do korespondencji:
ul. Ratuszowa 11, 03-450 Warszawa

Przebieg lekcji

1. Wprowadzenie - Muzyka maluje nastroje N: Nauczyciel wita uczniów. Rozpoczyna zajęcia od krótkiej zabawy muzycznej. Odtwarza dwa krótkie, kontrastujące ze sobą fragmenty muzyczne (jeden bardzo wesoły i skoczny, drugi spokojny i smutny). N: „Jak czuliście się, słuchając pierwszej melodii? Co chciało Wam się robić? A jak przy drugiej?” U: Uczniowie dzielą się wrażeniami (np. „Pierwsza była wesoła, chciało mi się skakać”, „Druga była smutna, cicha”). N: „Muzyka potrafi malować w naszych głowach przeróżne nastroje i obrazy, a nie potrzebuje do tego ani jednej kredki! Dzisiaj poznamy prawdziwego czarodzieja nastrojów, który żył dawno temu w Polsce. Potrafił on za pomocą czarno-białych klawiszy fortepianu opowiedzieć o tęsknocie, wielkiej radości i miłości do swojego kraju”.
2. Wyświetlenie animacji o Fryderyku Chopinie

   N: „Obejrzymy teraz krótki film o tym niezwykłym pianiście. Posłuchajcie uważnie, kim był i jaka była jego historia.” N: Nauczyciel wyświetla animację.

3. Omówienie animacji - Kim był Fryderyk Chopin?

   N: Po zakończonej projekcji nauczyciel inicjuje rozmowę z uczniami, aby sprawdzić zrozumienie materiału. N: „Kim był bohater naszego filmu?” U: Fryderykiem Chopinem. N: „Na jakim instrumencie grał?” U: Na fortepianie. N: „Dlaczego nazywano go genialnym dzieckiem?” U: Bo tworzył własne melodie, zanim nauczył się pisać. N: „Gdzie urodził się mały Frycek?” U: W Polsce, w Żelazowej Woli. N: Nauczyciel zapisuje kluczowe słowa na tablicy: **Fryderyk Chopin, Fortepian, Żelazowa Wola**.

4. Dwa muzyczne światy Chopina (Zabawa ruchowa)

   N: „Nasz pianista, gdy był mały, uwielbiał słuchać muzyki. Słuchał jej na wsi i na wielkich balach. Posłuchajmy, co zapamiętał.” N: Nauczyciel odtwarza fragment skocznego **Mazurka**. N: „Jaka jest ta muzyka? (Wesoła, szybka, do podskakiwania). Taką muzykę Fryderyk słyszał na wsi. Nazywamy ją mazurkiem. Zapraszam, zatańczmy jak ludzie na wiejskim festynie!” U: Uczniowie swobodnie podskakują i klaszczą w rytm muzyki. N: „A teraz posłuchajcie drugiej melodii.” N: Nauczyciel odtwarza fragment dostojnego, uroczystego **Poloneza**. N: „A jaka jest ta muzyka? (Poważna, wolna, dumna). Tak tańczono na balach, rozpoczynając zabawę. Nazywamy ten taniec polonezem. Zapraszam na bal - chodźmy dumnie po sali, kłaniając się sobie.” U: Uczniowie spacerują powoli i elegancko po sali w rytm muzyki. N: „Fryderyk Chopin zapamiętał te tańce - skoczne mazurki i dumne polonezy - i zaczął tworzyć własne.”

Projekt: **„Odkrywcza klasa - świat w zasięgu ręki”** - interaktywne pomoce dydaktyczne oraz materiały o charakterze edukacyjnym dla klas 1-3 w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych oraz astronomii i astronautyki
realizowany przez Fundację „Drabina Rozwoju”
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji w ramach programu pn. „Odkrywcy”
Minister Edukacji

5. Podróż serca (Praca z mapą)

   N: „Gdy Fryderyk dorósł, musiał na zawsze wyjechać z Polski. Pamiętacie, gdzie zamieszkał?” U: W Paryżu, we Francji. N: Nauczyciel podchodzi do mapy Europy. Wskazuje Polskę (Warszawę) i Francję (Paryż). Rysuje palcem długą drogę między miastami. N: „Mieszkając daleko w Paryżu, Fryderyk bardzo tęsknił za Polską. Tęsknił za wierzbami i za muzyką, którą słyszał jako dziecko. Dlatego w swoich utworach zapisywał tę tęsknotę.” N: „Fryderyk Chopin tak bardzo kochał Polskę, że poprosił, aby po jego śmierci jego serce wróciło do kraju. Czy wiecie, gdzie dzisiaj znajduje się serce Chopina?” U: W Warszawie. N: „Tak, jego serce wróciło do Warszawy i jest wmurowane w filar kościoła Świętego Krzyża.”

6. Podsumowanie i praca z kartami

   N: „Chociaż Fryderyk Chopin żył bardzo dawno temu, jego muzyka wciąż żyje. Możemy ją usłyszeć w radiu, w filmach, a nawet na lotnisku w Warszawie, które nosi jego imię. Jesteśmy z niego bardzo dumni, to nasz narodowy skarb.” N: „A teraz sprawdzimy, co zapamiętaliście z podróży po świecie Fryderyka Chopina.” N: Nauczyciel rozdaje uczniom Karty Pracy nr 1 i 2 do samodzielnego wykonania. Omawia polecenia.

7. Zakończenie

   N: Nauczyciel zbiera prace. Na zakończenie lekcji odtwarza cicho jeden ze spokojniejszych utworów Chopina i prosi, aby dzieci zamknęły oczy i spróbowały wyobrazić sobie, jaki nastrój chciał namalować kompozytor.

Fundacja „Drabina Rozwoju”
ul. Chmielna 2 lok.31, 00-020 Warszawa
www.drabina.org
Adres do korespondencji:
ul. Ratuszowa 11, 03-450 Warszawa

Karta Pracy 1: Portret Fryderyka

Polecenie: Uzupełnij zdania wyrazami.

fortepianu | Żelazowa Wola | serce | mazurki | polonezy | Paryżu

Fryderyk Chopin urodził się w ..... . Był genialnym dzieckiem, które grało na ..... . Bardzo lubił słuchać ludowej muzyki, dlatego komponował ..... i uroczyste ..... . Gdy dorósł, wyjechał do ..... . Bardzo tęsknił za Polską, dlatego jego ..... wróciło do Warszawy.

Projekt: **„Odkrywcza klasa - świat w zasięgu ręki”** - interaktywne pomoce dydaktyczne oraz materiały o charakterze edukacyjnym dla klas 1-3 w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych oraz astronomii i astronautyki
realizowany przez Fundację „Drabina Rozwoju”
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji w ramach programu pn. „Odkrywcy”

Fundacja „Drabina Rozwoju”
ul. Chmielna 2 lok.31, 00-020 Warszawa
www.drabina.org
Adres do korespondencji:
ul. Ratuszowa 11, 03-450 Warszawa

Karta Pracy 2: Muzyczne Nastroje

Polecenie: Muzyka potrafi malować różne nastroje. Narysuj, jak się czujesz, gdy słyszysz muzykę wesołą, a jak, gdy słyszysz muzykę smutną.

1. MUZYKA WESOŁA (Skoczna, szybka, radosna)

2. MUZYKA SMUTNA (Spokojna, wolna, z tęsknotą)

Projekt: **„Odkrywcza klasa - świat w zasięgu ręki”** - interaktywne pomoce dydaktyczne oraz materiały o charakterze edukacyjnym dla klas 1-3 w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych oraz astronomii i astronautyki
realizowany przez Fundację „Drabina Rozwoju”
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji w ramach programu pn. „Odkrywcy”

Fundacja „Drabina Rozwoju”
ul. Chmielna 2 lok.31, 00-020 Warszawa
www.drabina.org
Adres do korespondencji:
ul. Ratuszowa 11, 03-450 Warszawa

Karta Pracy 3: Słowa-Klucze

Polecenie: Otocz pętlą tylko te słowa, które kojarzą Ci się z Fryderykiem Chopinem.

FORTEPIAN

SKRZYPCE

ŻELAZOWA WOLA

KRAKÓW

MAZUREK

TRĄBKA

POLSKA

FRANCJA

SERCE

POLONEZ

GITARA

WARSZAWA

Projekt: **„Odkrywcza klasa - świat w zasięgu ręki” -** interaktywne pomoce dydaktyczne oraz materiały o charakterze edukacyjnym dla klas 1-3 w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych oraz astronomii i astronautyki
realizowany przez Fundację „Drabina Rozwoju”
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji w ramach programu pn. „Odkrywcy”